

1. Szervezeti élet

A Rákóczi Szövetség életében az 1999. év a 10 éves jubileum éve és az első teljes év, amelyben a Szövetség kiemelten közhasznú szervezetként működött. Igyekezett az ennek megfelelő kötelezettségeket munkájában érvényesíteni, ugyanakkor a partnereivel - elsősorban a szponzorokkal - fennálló kapcsolatokban érvényesíteni azokat az előnyöket, amelyek a kiemelten közhasznú státuszunkból adódnak.

A Rákóczi Szövetség alapító elnöke Dobossy László elhunyt, temetése nagy részvét mellett február 16-án volt a Farkasréti temetőben.

Az év folyamán a Rákóczi Szövetség elnöksége hat alkalommal, választmánya pedig négy alkalommal ülésezett.

A választmány április 18-án első ízben tartott kihelyezett ülést, nevezetesen Zselizén (Szlovákiában), ahol Ugron Gáspárt a választmány tagjává választotta. A december 4-én tartott tisztújító közgyűlésig terjedő időszakban két tag választmányi tagsága megszűnt, Cornides István hosszantartó betegség után elhunyt, Vasik János pedig lemondott választmányi tagságáról.

Az elnökség Ugron Gáspárt megbízott szervező-titkárként a szervező-titkári feladatok ellátásával megbízta.

A Szövetség tagjainak száma 1999-ben tovább növekedett és ma már eléri a 3700 főt. A helyi szervezetek száma tovább gyarapodott és elérte a 45-öt.

Tizenkét új szervezet létesült ebben az esztendőben, minden esetben az alakuló ülésen megjelent a Szövetség egy, vagy több tisztségviselője. Január 22-én Feketeardón (Kárpátalja), január 27-én Tállyán, március 26-án Miskolcon, április 2-án Beregszászon (Kárpátalja), április 24-én Tatán, április 26-án Barcsón, június 5-én Sopronban és Székelyhidon (Erdély). Augusztus 19-én Perbetén (Felvidék), október 28-án Komáromszentpéteren (Felvidék), november 13-án Zentán (Vajdaság), december 8-án Nagyváradon (Erdély) és december 9-én Budapesten a Rákóczi Szövetséghez csatlakozó egyetemisták tartották meg szervezetük alakuló ülését. A nagyváradai alakuló ülésen megjelent Tökés László püspök is, akit a helyi szervezet tiszteletbeli elnökévé választottak meg.

Ezzel Erdélyben és a Vajdaságban létrejöttek a Rákóczi Szövetség első helyi szervezetei. A határon túli közösségek érdeklődése a Rákóczi Szövetség munkája iránt növekszik és egyre több helyen lehet számítani arra, hogy igény jelentkezik a Szövetség további helyi szervezeteinek létrehozására.

A Szövetség központja és a helyi szervezetek közötti együttműködés szervezettebbé tételére a Szövetség Elnöksége együttműködési megállapodás létrehozását kezdeményezte valamennyi helyi szervezettel. Ez szabályozza a helyi

szervezetek éves munkaterv- és beszámoló készítésével kapcsolatos kötelezettségeit, a tagdíjak ügyét és a helyi szervezetek szövetségi pénzforrásokhoz való hozzájutásának lehetőségeit. 1999 év végéig a helyi szervezetek kb. 1/3-ával jött létre ez a megállapodás.

A Szövetség tisztségviselői ebben az évben is több helyi szervezetenél tettek látogatást. Október 11-én Molnár Imre és Ugron Gáspár a karcagi helyi szervezet tagjaival találkoztak, a találkozó keretében Molnár Imre tartott előadást Esterházy Jánosról. December 10-én Martényi Árpád a barcsi szervezet klubestjén vett részt, december 17-én pedig Ulicsák Szilárd az oroszlányi szervezet karácsonyi összejövetelén képviselte a Rákóczi Szövetség Elnökségét. Az összejövetelen részt vett az Oroszlánnyal szoros kapcsolatot fenntartó Bátorkeszi küldöttsége, élén a polgármesterrel.

A Szövetség keretein belül korábban létrejött szakmai csoportok közül elsősorban az Oktatási és Ifjúsági Szervezési Csoport munkáját lehet kiemelni. Ez a csoport, amely elsősorban fiatal történelem- és földrajztanárokból, főiskolásokból áll, oroszlánrészt vállalt a Szövetség különböző ifjúsági rendezvényeinek, táborainak, vetélkedőinek megszervezésében.

A Rákóczi Szövetség szervezeti életének ebben az évben is fontos részét képviselték az un. *Rákóczi Klub* programjai. A Klub vezetőjének, Martényi Árpádnak irányításával megrendezett klubestek színhelye a Magyarok Háza volt. A nyolc megtartott klubest közül kiemelkedik Németh Zsolt külügyminisztériumi politikai államtitkárnak „A határon túli magyarság helye és szerepe külpolitikánkban” című előadása (április 7.), valamint Katona Tamás történésznek az 1849. évi tavaszi hadjáratról tartott előadása (március 3.). De a többi előadás is érdekes témákról szólt, így például a Szövetség alelnöke, Vígh Károly az 1938. évi első bécsi döntés eddig kevésbé ismert részleteit világította meg (február 3.). A Rákóczi Klub a tavasz folyamán (május 8-án) egy felvidéki buszkirándulást is szervezett, amelynek keretében a tagok Zólyomban megkoszorúzták Balassi Bálint emléktábláját, ellátogattak Selmecbányára, majd Léván a helyi CSEMADOK vendégei voltak. Megállapítható volt, hogy a rendezvényeken általában kevesebben vesznek részt, mint amekkora közönséget az előadók és a témák megérdemelnének.

1999 a Rákóczi Szövetség számára a 10 éves jubileum éve volt. Február 23-án a Budapest Szállóban baráti vacsora keretében emlékeztek az évfordulóra a Szövetség tisztségviselői és azon tagjai, akik a kezdetektől segítik munkájukkal a Szövetség céljainak megvalósítását.

A jubileum jegyében zajlott le december 4-én a Szövetség tisztújító közgyűlése is, amelyet a Budapesti Műszaki Egyetem dísztermében bonyolítottak le. A közgyűlésnek 172 regisztrált résztvevője volt, a Magyarországon élő tagokon kívül részt vett a közgyűlésen a Szövetség több felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és vajdasági tagja is.

A közgyűlést hosszabb levélben üdvözölte Orbán Viktor miniszterelnök, aki elismeréssel szólt a Szövetség 10 éves munkájáról. Ezen kívül sok más jelentős személyiség köszöntötte levélben a Rákóczi Szövetséget. A közélet jeles személyiségei közül részt vett a közgyűlésen Németh Zsolt a Külügyminisztérium politikai államtitkára, Szabó Tibor a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnöke, Boross Péter volt miniszterelnök, Szabó Iván volt pénzügyminiszter, Lányi Zsolt a Parlament Honvédelmi Bizottságának elnöke és mások. A közgyűlést a lévai Juhász Gyula Irodalmi Színpad rövid „Felvidéki fohász” című előadása nyitotta meg, majd a vendégek felszólalásai után beszámolók hangzottak el a Szövetség munkájáról, tevékenységéről, testületeinek működéséről. Ezt követően a közgyűlés módosította a Szövetség Alapszabályát. Ennek során tevékenységi körét kiterjesztette az egész Kárpát-medence magyarságának szolgálatára, a Választmány intézményét megtartva kompetenciáinak egy részét a közgyűlésre, másik részét az Elnökségre ruházta át és az Elnökség hatékonyabb munkájának érdekében, megalkotta az „Elnökségi Titkár” intézményét.

A közgyűlésen a Szövetség elnöke Rákóczi „Emlékérmét” adott át azoknak a szponzoroknak, akik több éven át rendszeresen támogatták a Rákóczi Szövetséget céljai megvalósításában.

A közgyűlés megválasztotta a Szövetség új Választmányát, amely nagyobb részt a régi Választmány tagjaiból áll, azonban néhány új fiatal tagot - főként felvidéki származású személyeket - beválasztottak a Választmányba. A közgyűlés ideje alatt a Választmány rendkívüli ülésén megválasztotta a Szövetség Elnökségét. A Szövetség elnökét, Halzl Józsefet és három alelnökét újraválasztották. Kun Ferencz a Szövetség általános alelnöke, Vígh Károly a kulturális alelnök, Szabó József pedig a vidéki szervezetekért felelős alelnök. Az új elnökségi tagok: Ugron Gáspár szervezeti titkár, Schweier Krisztián elnökségi titkár, Hegyi László és Pécsi Dániel.

A közgyűlésről tudósított az MTV 1 és a Duna Televízió, részletes beszámolót közölt a Magyar Nemzet és a Napi Magyarország.

2. Politikai és társadalmi kapcsolatok

Ahhoz, hogy a Szövetség célkitűzéseit minél hatékonyabban érvényesíthesse, természetesen törekednie kell, hogy minél sokrétűbb kapcsolatai legyenek nemcsak a politikai, de a társadalmi és gazdasági élet szereplőivel is.

A Szövetség vezetői az 1999-es év folyamán is rendszeres konzultációkat folytattak a felvidéki magyar politikai vezetőkkel. Duray Miklós, a Magyar Koalíció Pártjának tiszteletbeli elnökeként részt vett a Rákóczi Szövetség július 5-i, budapesti sajtótájékoztatóján. Tájékoztatta a média képviselőit, miért szavazott az

MKP frakció a szlovák Parlamentben tárgyalta kisebbségi nyelvhasználati törvény ellen.

Augusztus 27-én, a felvidéki Madarászon került sor a szlovákiai Magyar Ifjúsági Közösség nyári szabadegyetemére, amelyen részt vett és beszédet mondott Orbán Viktor magyar és Mikulas Dzurinda szlovák miniszterelnök, továbbá Bugár Béla a Magyar Koalíció Pártja elnöke. A Rákóczi Szövetséget a rendezvényen Halzl József és Ugron Gáspár képviselte. Halzl József a rendezvény ideje alatt találkozott Mikulas Dzurinda miniszterelnökkel, tájékoztatta a Szövetség tevékenységéről és a Szövetség nevében meghívta a magyar-szlovák kapcsolatépítést szolgáló budapesti klubestjére. A miniszterelnök a meghívást elfogadta.

Halzl József részt vett a Magyar Koalíció Pártja november 13-án, Komáromban megrendezett Kongresszusán. Felszólalásában biztosította a Magyar Koalíció Pártját arról, hogy a Rákóczi Szövetség tovább folytatja munkáját, amelynek célja a felvidéki magyarság sokoldalú támogatása önazonosságának megőrzésében, az anyaország irántuk való szolidaritásának erősítése és a hídépítés a magyarság és a szlovákság között.

A Rákóczi Szövetség céljainak népszerűsítését, a tevékenységéről való tájékoztatást és a kapcsolatok elmélyítését szolgálták a Szövetség elnökének tárgyalásai a közélet meghatározó személyiségeivel, mindenek előtt Németh Zsolt külügyminisztériumi politikai államtitkárral és Szabó Tiborral, a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnökével, akikkel az év folyamán rendszeres találkozásokra került sor. Ezen kívül Halzl József megbeszélést folytatott a Szövetség által tervezett millenniumi programokkal kapcsolatban Nemeskürthy István, millenniumi kormánybiztossal (február 10.), Boross Péter volt miniszterelnökkel (február 15.), Kobold Tamás miskolci polgármesterrel (február 19.), Semjén Zsolt NKÖM helyettes államtitkárával (február 23.), Michelberger Pállal, a MTESZ elnökével (február 26.), Stumpf István miniszterrel (március 24.), Lezsák Sándorral a Parlament Oktatási és Tudományos Bizottságának elnökével (április 6.), Dávid Ibolya igazságügy miniszterrel, az MDF elnökével (május 5.), Hámori József miniszterrel (május 10.). Boros Miklós pozsonyi magyar nagykövettel (június 28.), Josep Duchac-csal a Konrad Adenauer Alapítvány budapesti irodájának igazgatójával (július 12-én), Chikán Attila miniszterrel (július 13.), Várszegi Asztrik pannonhalmi főapáttal (szeptember 9.), Papp Lászlóval, a Magyarok Világszövetsége Nyugati Régiójának elnökével (szeptember 14.), Szász Jenővel székelyudvarhelyi polgármesterrel (szeptember 21.).

Halzl József május 8-9-én részt vett a FIDESZ-Magyar Polgári Párt kongresszusán, május 29-én pedig az MDNP kongresszusán, valamint november 12-13-án a Magyar Állandó Értekezleten.

A Rákóczi Szövetség 1999-ben is sokrétű kapcsolatot tartott fenn a CSEMADOK képviselőivel és helyi szervezeteivel. A Szövetség Alapítványa által adott támogatások jelentős része is a CSEMADOK munkájának, rendezvényeinek támogatására fordítódott. A rendezvények közül külön ki kell emelni a

CSEMADOK 50. éves jubileuma alkalmából tartott ünnepeket, amelyeken a Szövetség vezető tisztségviselői nagy számban vettek részt. A pozsonyi központi rendezvényen részt vett és felszólalt Halzl József, de ezen kívül a Szövetség több más tisztségviselője is részese volt a felemelő ünnepségnek. Megható jubileumi ünnepségre került sor november 7-én Léván, ahol a CSEMADOK helyi vezetői a Szövetség tisztségviselőit, Kun Ferenczet, Lukács Ferencet és Halzl Józsefet kitüntetésben részesítették.

A Rákóczi Szövetség folyamatosan együttműködik azokkal a tengeren-túli társadalmi szervezetekkel, amelyek a Felvidék ügyével rokonszenveznek. A Szövetség elnöke az év folyamán ismételt találkozott Lauer Edittel, a Magyar-Amerikai Koalíció elnökével. Jelentős összegű támogatást kapott a Rákóczi Szövetség a Cleveland-i Magyar Segély Egyesülettől, amely évek óta támogatja a Rákóczi Szövetség felvidéki és kárpátaljai ifjúsági akcióit.

A Rákóczi Szövetség társadalmi kisugárzását nagymértékben növelik tagjainak, tisztségviselőinek a felvidéki magyarsággal kapcsolatos irodalmi alkotásai, történelmi tárgyú könyvei, publicisztikai tevékenysége és előadásai. Ebben az évben elsősorban Ébert Tibor író, Molnár Imre, Szarka László és Vigh Károly történészek ez irányú tevékenysége emelhető ki. Június 15-én a Marczibányi téri Művelődési Központban „Fényforduló” címmel nagyszerű irodalmi estet tartottak, amelyen részleteket mutattak be Ébert Tibor felvidéki tárgyú drámáiból.

A Rákóczi Szövetség kapcsolatrendszerében változatlanul fontosak a kormányzati szervekhez és a gazdasági szervezetekhez fűződő kapcsolatok, amelyek révén a Szövetség céljai megvalósításához anyagi és erkölcsi támogatást kaphat. Ebből a szempontjából fontos körülmény, hogy kiemelten közhasznú szervezet státuszából adódóan a Szövetség az eddiginél nagyobb adókedvezményt biztosíthat szponzorainak. A Szövetség 1999. évi támogatói a teljesség igénye nélkül:

Miniszterelnöki Hivatal
Oktatási Minisztérium
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Ifjúsági és Sportminisztérium
Határon Túli Magyarok Hivatala
Auguszt Cukrászda
Bakonyi Erőmű Rt.
Budapesti Elektromos Művek Rt
Budapesti Erőmű Rt.
Dunamenti Erőmű Rt.
EGI Rt.
ERBE Rt.
ERŐTERV Rt.
ÉDÁSZ Rt.
ÉMÁSZ Rt.

FŐTÁV Rt.
Illyés Alapítvány
Magyar Posta Rt.
Mátrai Erőmű Rt.
MOL Rt.
MVM Rt.
OLAJTERV Rt.
OVIT Rt.
Paksi Atomerőmű Rt.
Pécsi Erőmű Rt.
SYSTEM Consulting Rt.
Szerencsejáték Rt.
TRANSELEKTRO Rt.
Vértesi Erőmű Rt.

A támogatók közreműködése nélkül a Rákóczi Szövetség és Alapítványa messze nem tudott volna olyan hatékonysággal munkálkodni céljai megvalósításán, mint ahogy ezt - szponzorainak köszönhetően - megtehetette.

3. Rendezvények és akciók

Saját rendezvények és akciók

A Rákóczi Szövetség tevékenységében - mint az elmúlt években, úgy az idén is - jelentős szerepet töltek be a Szövetség céljait támogató rendezvények és akciók. Ezek között megkülönböztetett helye van az olyan országos rendezvényeknek, amelyek évről-évre ismétlődnek, elsősorban azért, hogy a rendezvény tárgyát, ill. alap gondolatát minél szélesebb körben és minél nagyobb hatékonysággal lehessen érvényesíteni. Évek óta fontos szerepet játszik a Szövetség életében a Rákóczi-kultusz, amelynek jegyében ebben az évben is több jelentős rendezvényre került sor.

A hagyományoknak megfelelően 1999-ben is sor került Rákóczi Ferenc születésnapján, március 27-én a fejedelem Kossuth Lajos téren álló szobrának megkoszorúzására. Az ünnepség fő szónoka Németh Zsolt politikai államtitkár volt, előadást tartott a Szövetség elnöke, de felszólalt a budapesti török nagykövet is. A rendezvényen minden eddiginél több, közel 500 fiatal vett részt, középiskolások és főiskolások, Magyarországról csakúgy, mint a Felvidékről.

Ugyancsak hagyományosan megtartották március 28-án a Rákóczi emlékünnepeket szülőfalujában Borsiban is, ahol a Szövetség képviselőjében Lukács Ferenc, Tóth Tibor és Ugron Gáspár vett részt és koszorúzott a Rákóczi szobornál.

A Rákóczi Szövetség Körömi Szervezete május 22-én második alkalommal rendezte meg nagyszabású Rákóczi Fesztiválját, amelyen az idén is több száz vendég vett részt. A Szövetség hazai szervezetei mellett a felvidéki magyar közösség képviselői is nagy számban jelentek meg. Ott volt több városi céllalap vezetője, a Fesztivál keretében fellépett több felvidéki kultúrcsoport. A rendezvényen a fő szónok Németh Zsolt volt, a Külügyminisztérium politikai államtitkára. Ugyancsak előadást tartott Duray Miklós, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártja tiszteletbeli elnöke. A rendezvény programjának részét képezte egy labdarúgó mérkőzés is, amelyen a Rákóczi Szövetség csapata 4:1 arányban legyőzte az Országgyűlés csapatát.

Rákóczi Ferencre emlékezik évről-évre a Gyömrői Rákóczi Szervezet is, amelynek nagysikerű július 3-i rendezvényén a Rákóczi Szövetség elnökségét Martényi Árpád képviselte.

Minden évben nagyszabású Rákóczi Emlékünnepség-sorozat színhelye Rákóczifalva is, ahol azok az önkormányzatok vesznek részt iskoláikkal, kultúrcsoportjaikkal, amelyek hajdanán Rákóczi-birtokok voltak. A Rákóczi Szövetséget ezen az ünnepségen Ulicsák Szilárd és Petri Zsolt képviselte.

Külföldi előadók közreműködésével egész napos Rákóczi-ünnepséget rendezett július 23-án Majkon az Oroszlányi Rákóczi Szervezet is, amelyen a Rákóczi Szövetség vezetőségét Halzl József Ulicsák Szilárd és Ugron Gáspár képviselte.

A Rákóczi Szövetség az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is megemlékezett másik példaképéről, Esterházy Jánosról. A mártír politikus halálának évfordulóján, március 13-án tartott emlékünnepélyen, a Szép utcai emléktáblánál Duka Zólyomi Árpád méltatta Esterházy János életművét, majd a Magyarok Házában Popély Gyula Esterházy Jánosról szóló előadása hangzott el és az Esterházy János Emlékbizottság emléklaketteket adott át. Az ünnepséget a Zselizi Vegyeskar produkciója egészítette ki.

Ifjúsági rendezvényeink

A Szövetség évenként ismétlődő programjai sorában különleges szerepet töltenek be az ifjúsági vonatkozású programok, amelyek a nemzeti ünnepek közös megünneplésére irányulnak, és ez által erősíthetik a Kárpát-medencében élő magyar ifjúság összetartozás-tudatát és az erre alapozott kapcsolatépítést.

Sok éves hagyománya van annak, hogy az 1848-as Szabadságharc évfordulóján a Szövetség támogatja, illetve megszervezi magyarországi középiskolás diákcsoportok részvételét határon-túli március 15-i ünnepségeken. Ez egyúttal az iskolai partnerkapcsolatok építését is szolgálja magyarországi és

határon-túli magyar iskolák között. Ebben az évben a szabadságharc 150. évfordulóján több mint 20 busszal, közel 1000 diák utazott a Szövetség szervezésében és támogatásával a szomszédos országokban megrendezett ünnepekre. Emellett a Szövetség több tisztségviselője is részt vett a Felvidéken rendezett március 15-i ünnepeken. Március 14-én a Szövetség képviselői a sok éves hagyományt követve megkoszorúzták az aradi születésű Czuczor Gergely költő, Múzeum körüti emléktábláját.

Július 19-23. között a Bencés Apátság meghívására harmadik alkalommal került sor a Rákóczi Szövetség pannonhalmi táborára, amelynek célja a Kárpát-medence különböző országaiban élő történelem és földrajz szakos magyar tanárok kapcsolatépítésének előmozdítása volt, emellett a találkozó a Rákóczi Szövetség Gloria Victis elnevezésű Kárpát-medencei méretű történelmi vetélkedőjének a szervezési kérdéseivel is foglalkozott. A találkozón részt vett és előadást tartott Németh Zsolt államtitkár. A tábor Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből és a Vajdaságból érkező résztvevőinek száma meghaladta a 120 főt. A tábor résztvevői az egyes régiók képviselőiből álló bizottságot hozott létre, amely segíti a Rákóczi Szövetséget a vetélkedővel kapcsolatos szervező munkájában.

Ugyancsak Pannonhalmán július 12-15. között a Szövetség úttörő jelleggel megszervezte a szomszédos országokból érkező római katolikus papnövendékek első találkozóját is, amelyen 30 felvidéki, kárpátaljai és erdélyi kispap vettek részt. A találkozón szakmai jellegű programok mellett a kispapok találkozhattak Duray Miklóssal, a Magyar Koalíció Pártja tiszteletbeli elnökével és a programok keretében a kispapoknak alkalmuk volt egymás közti kapcsolataik elmélyítésére is. Egyöntetű volt az a megállapítás, hogy a találkozót a jövőben rendszeressé kellene tenni.

A nyári időszak jelentős eseménye volt az ugyancsak hagyományos Hídverő Napok rendezvény-sorozat, amelyet július 3-4-én a Rákóczi Szövetség neszmélyi Hídverő Szervezete szervezett. Ennek keretében családpolitikai konferenciát rendeztek Neszmélyen, és aláírták azt a Hídverő Szervezet által kezdeményezett együttműködési megállapodást, amely Komárom-Esztergom megye és a nyitrai kerület között széleskörű együttműködést irányoz elő. A programsorozat keretében július 4-én Csallóközaranyos Főterén kopjafát avattak, amelynek avatóbeszédét Bugár Béla az MKP elnöke és Halzl József tartotta.

A Rákóczi Szövetség nyári rendezvény-sorozatában fontos szerepet játszott a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen működő Pázmány Pódiummal közösen megszervezett, elsősorban kárpát-medencei méretű jogász-találkozó, amelynek fő szervezője a Rákóczi Szövetség részéről Ugron Gáspár volt. A közel egy hetes gödöllői rendezvényen az újonnan beiratkozott több mint 100 pázmányos diák mellett közel 100 határon-túli résztvevő is volt, részben jogász, részben más egyetemeken tanuló diákok. A rendezvény, amelyet Dávid Ibolya igazságügy miniszter asszony nyitott meg, a diákok körében igen pozitív visszhangra talált és az az igény fogalmazódott meg, hogy ezt a táborot rendszeressé kellene tenni.

Esztergomban, augusztus hónapban a Rákóczi Szövetség megrendezte a hagyományos anyanyelvű gyermektáborát, amelyen kárpátaljai, csehországi és szlovákiai, elsősorban szórvány vidékekről érkező gyermekek vettek részt. A tábor fő szervezője a Rákóczi Szövetség részéről Kicsindi Enikő és Vasik János volt. Ezen felül gyermektábort szervezett a korábbi évekhez hasonló tartalommal a Szövetség Győr-Moson-Sopron megyei Szervezete is Szabó József elnök vezetésével. A szomszédos országokból (Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből) érkező diákok elsősorban a magyar történelemmel ismerkedtek, találkoztak a népművészet művelőivel és tanulmányi kiránduláson vettek részt Pozsonyban és Csallóközben.

Ebben az évben augusztus 29. - szeptember 3. között 11. alkalommal rendezte meg a Rákóczi Szövetség a Szentendrei Főiskolai Táborát, amelyen Felvidék, Kárpátalja, Erdély és a Vajdaság főiskolásai vettek részt. A tábor fő szervezője Petri Zsolt volt. A program keretében jeles közéleti személyiségek vettek részt (pl. Németh Zsolt, Chikán Attila, Duray Miklós, Markó Béla), továbbá sok szakmai előadás hangzott el jeles szakértők részvételével. Szeptember 3-án a diákok a Rákóczi Szövetség szervezésében Kőszegre utaztak, ahol részt vettek a Korhatár Alapítvány és az Ogyip közös „Iskola a határon” elnevezésű nagyszabású ifjúsági rendezvényén.

A Rákóczi Szövetség hagyományos programjainak sorában, ebben az évben is az 1956-os forradalom emlékére rendezett Kárpát-medencei méretű ifjúsági emlékünnepe és az ennek keretében megrendezett középiskolai történelmi vetélkedő jelentette a csúcspontot. A rendezvénysorozatra a Szövetség vendégeként 1000 fiatal érkezett Budapestre, túlnyomórészt a szomszédos országokból. Több száz diák vett részt az ünnepségen azokból a budapesti középiskolákból is, amelyekkel a Szövetség évek óta munkakapcsolatban áll. Az október 22-i műegytemi ünnepségen - amelyen Pokorni Zoltán oktatási, és Deutsch Tamás ifjúsági és sportminiszter is részt vett - a záró aktust ezúttal is a határon túli magyar főiskolai diákszervezetek képviselőinek köszöntője jelentette. A műegytemi ünnepséget követően a fáklyásmenet a szokásos útvonalon a Bem-szoborhoz vezetett, ahol a politikai pártok vezető tisztségviselői, a magyarországi és a határon túli főiskolás szervezetek, hazai és határon-túli társadalmi és politikai szervezetek, magyarországi és határon-túli középiskolák koszorúztak. A Bem-szobornál az ünnepi beszédet Szabó Ödön, a Rákóczi Szövetség tagja, a Nagyváradi Magyar Diákszövetség elnöke tartotta.

A *Gloria Victis* történelmi vetélkedőt október 22-23-án két fordulóban bonyolították le. A téma ebben az évben „Magyarország részvétele az I. világháborúban, a forradalmak kora, és Trianon” volt. A vetélkedőre jelentkező kb. 620 csapatból végül is a legjobb tíz csapat jutott a döntőbe, az első díjat a Budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium nyerte, míg a második díjat a délvidéki Zentai Gimnázium csapata nyerte el. A zsűri elnök tisztét Katona Tamás történész töltötte be. Sok értékes dolgot küldtek be a diákok a szervezők által meghirdetett 1956-os tárgyú írásmű pályázatra is. A diákok 1956-tal kapcsolatos ismereteinek bővítését szolgálta Kósa Csaba Mansfeld Péterről írt könyvének

bemutatása és Szesztay Ádám előadása 1956-nak, a szomszédos országok magyarságára gyakorolt hatásáról.

A rendezvénysorozat új eleme egy ifjúsági konferencia és rendezvénysorozat volt, amelyet október 23-án, a határon túli magyar résztvevők számára rendeztek, és amelyen különböző szakterületek képviselői (ifjúságpolitika, alapítványok, pályázási tréning, stb.) adtak tájékoztatást a résztvevőknek. A programot a Rákóczi Szövetség és az Országos Gyermek és Ifjúsági Parlament közös fogadása zárta, amelyen részt vettek a magyarországi ifjúsági szervezetek és a határon-túli magyar ifjúsági szervezetek. A Szövetség a közel ezres létszámú határon-túlról érkezett diákcsoportok részére az ünnepségen és a szakmai programon kívül kulturális és szórakoztató programokat is szervezett.

A Szövetség fentiekén kívül egyéb módon is törekedett a felvidéki magyar ifjúság támogatására, de a magyarországi iskolák és egyetemek felé is tett kezdeményező lépéseket kapcsolatok felvételére és erősítésére.

Sok éves kapcsolat fűzi a Rákóczi Szövetséget a *Magyar Nyelvi Intézethez*, amellyel évenként megújítja együttműködési szerződését. Az idén a felvidéki diákok színházjegyeihez való hozzájárulást vállaltuk. A diákok közül a személyes találkozások nyomán többen beléptek a Rákóczi Szövetségbe és szervezési segítséget nyújtottak az 56-os rendezvény lebonyolításához. Hasonlóképpen kezdeményezés történt a *Márton Áron Kollégiummal* való kapcsolatfelvételre is. Április 22-én a Rákóczi Szövetség szervezésében Duray Miklós előadást tartott a kollégium diákjainak a nemzetfogalom problémájáról. Ezt követően megalakult a kollégiumon belül a Rákóczi Klub, amelynek tagjai vállalták, hogy a Rákóczi Szövetség céljait népszerűsítik a Kollégium nagy számú főiskolásai között. Ugyanakkor a Szövetség kinyilvánította elkötelezettségét, hogy a Klub tagjait támogatni fogja, különösen kulturális programokban. A Kollégium több diákja segített az 1956-os rendezvény megszervezésében.

A Szövetség fontos feladatának tekinti, hogy a különböző magyarországi egyetemek diákjait megszólítsa és az érdeklődőket a Szövetség vonzáskörébe vonja. Ennek megfelelően két ízben is látogatást tettünk a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. Egyik alkalommal Duray Miklóssal közösen (április 28), egy másik alkalommal pedig az október 6-i emlékünnepe kapcsán. Mindkét rendezvény alkalmat adott arra, hogy a Rákóczi Szövetség megjelent vezetői a Szövetség céljait és tevékenységét népszerűsítsék. E látogatás eredményeképpen több diákkal sikerült hosszabb távra is ígéretes munkakapcsolatot létesíteni.

Halzl József október 7-én ellátogatott a budapesti Szent Ignác Kollégiumba és tájékoztatta a Kollégium diákjait a Rákóczi Szövetség munkájáról.

November 23-án Halzl József, Ulicsák Szilárd, Petri Zsolt és Ugron Gáspár a Magyar Történész Hallgatók Egyesületének szervezésében az ELTE Bölcsészkarán tartott felvidéki fórumot. Az itt kialakult személyi kapcsolatok eredményeképpen jött létre december 9-én a Rákóczi Szövetség ELTE bölcsészkarai ifjúsági szervezete.

A Rákóczi Szövetség 1999 év folyamán is rendszeres kapcsolatot tartott fenn a szlovákiai magyar főiskolásokat tömörítő Diákhálózat vezetőivel. A Szövetség továbbá kezdeményező szerepet töltött be az évek óta szünetelő kassai magyar főiskolás diákszervezet újjáalakításában. Halzl József október 29-én részt vett a „Kikelet” néven megalakult diákszervezet alakuló ülésén és felajánlotta a Szövetség támogatását a szervezet munkájához.

Egyházakkal való kapcsolattartás

A Szövetség ez évi munkájában fontos szerepe volt a felvidéki magyar egyházakkal való kapcsolatépítésnek. Halzl József szeptember 1-jén részt vett a Rimaszombati Református Gimnázium újjáalakulásának alkalmából rendezett ünnepségen és tárgyalt Erdélyi Géza püspökkel a szélesebb körű együttműködésről.

Jászón a Premontrei Apátság központjában Bartall Károly Tamás apát meghívására a Rákóczi Szövetség vezetői találkoztak a kelet- és közép-szlovákiai magyar római katolikus papok közül azokkal, akik hajlandók a magyar közösség, elsősorban a magyar ifjúság szolgálatában a Rákóczi Szövetséggel együttműködni. Megállapodtak abban, hogy a szóban forgó papok részt vesznek a lakóhelyükhöz közeli városalapítványok munkájában és segítenek a Rákóczi Szövetség által meghirdetendő beiratkozási program megvalósításában. Minden évben egyszer Jászón és egyszer Budapesten találkoznak munkamegbeszélésre.

Humanitárius segítségnyújtás

A Rákóczi Szövetség még 1998-ban bekapcsolódott az árvíz sújtotta kárpátaljai magyarság megsegítésére indult országos mozgalomba. Újszerű kezdeményezésként az ország 1100 középiskoláját külön levélben arra kérte, hogy a nehéz helyzetben lévő kárpátaljai magyar pedagógusok megsegítésére 100 forintos szimbolikus adományt tegyenek, amelyet a Rákóczi Szövetség saját adományával együtt a Kárpátaljai Magyar Pedagógus Szövetségnek küld el. Az akció befejezéséig, 1999 január végéig 210 iskola kapcsolódott be ebbe a mozgalomba és összesen több mint 1 millió 100 ezer forint gyűlt össze. Az adományt a Kárpátaljai Magyar Pedagógus Szövetség vezetőiből és a Rákóczi Szövetséggel kapcsolatban lévő kárpátaljai magyar pedagógusokból álló bizottság osztotta szét a rászorulóknak között.

A Rákóczi Szövetség tatabányai szervezete Szalontai Csaba kezdeményezésére és irányításával önálló akciót kezdeményezett az árvíz sújtotta kárpátaljai családok gyermekeinek magyarországi üdültetésére. Négy turnusban jöttek kárpátaljai általános iskolások Tatabányára és a Rákóczi Szövetség szervezésében családoknál szállásolták el őket. Különböző kulturális programokat

szerveztek részükre. Február 22-én, Tatabányán Bencsik János polgármester és Szalontai Csaba számolt be a sajtónak erről az akcióról. Az összejövetelel részt vett Halzl József, továbbá Báthory Katalin, a Kárpátaljai Szövetség főtitkára.

Az akció sikerén felbuzdulva a Szövetség 1999 november 23-án újabb akciót hirdetett meg. Ezúttal a háború által sújtott nehéz helyzetben lévő vajdasági magyar pedagógusok részére kezdeményezett gyűjtést ugyanezen körben. Az akció 2000 januárjában kerül lezárásra.

Részvétel mások rendezvényeiben és akcióiban

A Rákóczi Szövetség céljainak megvalósítását szolgálják, és presztízsének növekedését eredményezik azok az akciók is, amikor a Rákóczi Szövetség közreműködik mások programjában, azok szervezésében.

Az árvíz sújtotta kárpátaljai magyarság támogatására vonatkozó saját kezdeményezések mellett a Szövetség november 21-én részt vett a Magyar Cserkész Szövetség által összegyűjtött segélyek kiszállításában és átvállalta a szállítás költségeit. Enne keretében 4 teherautónyi ruhát, élelmet, gyógyszert volt lehetősége a magyar cserkészeknek eljuttatni Viskre, ahol mintegy 100 lakóházat rombolt le a Tisza és tette ideiglenesen hajléktalanná az ott élő magyarokat.

Hagyománya van annak, hogy a Rákóczi Szövetség tisztségviselői részt vesznek a nagysallói csata évfordulóján, április 18-án megrendezett helyi emlékünnepeken. 1999-ben a Szövetség egy teljes busszal vett részt ezen az ünnepségen, amelyen a Szövetség részéről Pálmány Béla az Ellenőrző Bizottság elnöke tartott előadást. Ezt követően Léván a temetőben lévő magyar honvéd emlékműnél rótták le tiszteletüket a 48-as szabadságharc hősei előtt. Az ünnepségen beszédet mondott Csáky Pál szlovák kormány-alelnök és Halzl József a Szövetség elnöke. Az ünnepség után a lévai CSEMADOK szervezet látta vendégül a küldöttséget.

A Rákóczi Szövetség részéről Szalontai Csaba és Tóth Tibor április 30-án részt vett a Szatmárnémetiben szervezett „Élő Rákóczi” című tudományos tanácskozáson, amelyen budapesti, sárospataki, erdélyi és kárpátaljai kutatók tartottak előadást.

Szalontai Csaba május 1-jén Nagyszőlösön (Kárpátalja) részt vett a KMKSZ által szervezett Bartók Béla emlékünnepeken.

Pécsi Dániel május 2-án részt vett és beszédet mondott a Kájonban (Erdély) rendezett, Kájoni János emlékünnepeken.

Halzl József május 26-án részt vett a Magyar Villamos Művek Rt. által rendezett nyitrai mezőgazdasági kiállításon, majd Nyitragerencsén találkozott a zoborvidéki községek polgármestereivel. Megállapodás történt arra vonatkozóan,

hogy valamennyi község vagy polgármesterével, vagy egy általa delegált helyi szakemberrel képviselteti magát a Nyitra és Vidéke Városi Célalap helyi munkabizottságában. Halzl József találkozott a nyitrai magyar főiskolásokat tömörítő Juhász Gyula Klub vezetőivel, majd részt vett a Nyitra és Vidéke Célalap munkabizottságának ülésén.

Martényi Árpád június 13-án részt vett Csornán a szabadságharc 150. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen, ahol Szabó Józseffel együtt koszorúztak Kmetty honvéd tábornok szoboravatási ünnepélyén.

Horváth Sándor június 18-án, Pereden (Felvidék) részt vett és szavalattal közreműködött a peredi csata 150. éves évfordulóján rendezett emlékünnepevényen.

Csikász István a Szövetség Nógrád megyei szervezetének képviselőjeként június 18-án Losoncon részt vett a CSEMADOK 50. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.

Halzl József, Ulicsák Szilárd és Ugron Gáspár június 25-én részt vett és koszorúzott a Politikai Elítéltek Szövetsége ünnepségén, amelyen a kommunista diktatúra alatt kivégzett mártírok emlékére avattak emlékhelyet Budapesten, a Lágymányosi rakparton.

A Magyar Környezetvédelmi Egyesület kezdeményezésére a Rákóczi Szövetség részt vett a Mátrafüreden június 30 - július 7. között megrendezett Kárpát-Adria elnevezésű pedagógus találkozó programján. A találkozón határon túli, elsősorban kárpátaljai pedagógusok vettek részt. A Rákóczi Szövetség az előadók biztosításával járult hozzá a rendezvény sikeréhez. A találkozó programjában szerepelt Vígh Károly alelnök előadása a felvidéki magyarság 80 éves történelméről, valamint Ugron Gáspár beszámolója a Szövetség tevékenységéről, aktuális programjairól, szervezeti életéről.

Szalontai Csaba július 14-én Tiszaújlakon (Kárpátalja) a Rákóczi szabadságharc tiszteletére épített emlékmű koszorúzási ünnepségén vett részt.

Kun Ferencz augusztus 16-án részt vett a bényi (Felvidék) „Falunap” programjain, augusztus 28-án pedig a vámosladányi (Felvidék) kulturális fesztiválon tartott előadást.

Az oroszlányi helyi szervezet képviselői augusztus 28-án részt vettek a Szalka - Letkés-i határátkelőhely megnyitásának öt éves évfordulóján rendezett emlékünnepevényen.

Halzl József szeptember 18-án részt vett és felszólalt a naszvadi CSEMADOK 50. évfordulóján rendezett emlékünnepevényen.

Petri Zsolt szeptember 28-án részt vett és előadást tartott a szlovák és a magyar kormány belügyminisztereinek közös balassagyarmati konferenciáján, amelyen a határon átnyúló együttműködés kérdéseit tárgyalták.

Halzl József november 4-én, Rimaszombaton részt vett a szlovákiai magyar önkormányzati tisztségviselők konferenciáján és előadást tartott az 1956-os forradalomról.

Vígh Károly november 26-án részt vett a CSEMADOK kórusok budapesti fesztiválján, majd november 27-én előadást tartott az Amerikai Külpolitikai Intézet budapesti konferenciáján, amelynek témája Kárpátalja politikai és gazdasági helyzete volt.

Petri Zsolt és Nagy Zoltán Péter november 27-én részt vett a pozsonyi Diákhálózat pozsonypüspöki bálján.

Halzl József november 28-án részt vett a Magyar Műveltség Szolgálat budapesti közgyűlésén.

December 7-én Búcs községben bensőséges ünnepség keretében Orbán Viktor magyar és Mikulas Dzurinda szlovák miniszterelnök felesége tankönyveket és számítógépeket adott át a búcsi iskola igazgatójának. Az ünnepségre az után került sor, hogy a Meciar kormány idején elmozdított iskolaigazgatót, Varga Lajost ismét visszahelyezték tisztségébe. Az ünnepségen Orbán Viktor miniszterelnök feleségének meghívására részt vett Halzl József, jelen volt továbbá Boros Miklós pozsonyi nagykövet és Szigeti László a szlovák kormány oktatásügyi államtitkára.

Halzl József december 11-én részt vett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 10. éves jubileumi ünnepségén.

Együttműködés a Városi Célalapokkal

A Rákóczi Szövetség felvidéki kapcsolatrendszerének fő bázisát a CSEMADOK mellett a Rákóczi Szövetség által még 1993-ban létrehozott és a Szövetség Alapítványának pénzeszközeire alapozott Városi Célalapok munkabizottságai képezik. Jórészt ezen a kapcsolatrendszeren keresztül valósul meg a Szövetség sokrétű jelenléte a felvidéki magyar közéletben. Ebben az évben is több helyi és regionális munkabizottsági és szakértő bizottsági ülésen vettek részt a Szövetség képviselői. Április 15-én Révkomáromban, május 26-án Nyitrán, október 30-án Királyhelmecen és Nagykaposon, november 19-én Léván tartottak munkabizottsági üléseket a Szövetség vezetőinek részvételével.

A Rákóczi Szövetség és a Célalap képviselői intenzíven közreműködtek az Illyés Közalapítvány által kezdeményezett, ún. Magyar-ház program előkészítésében. E munka eredményeképpen a megvalósulás stádiumába érkezett a helyi magyar intézmények összefogását és közös elhelyezését biztosító ingatlan vásárlás Losoncon, Rozsnyón és Léván. A Rákóczi Szövetség kezdeményezésére több helyen elindult, vagy megvalósult a Célalap Bizottságok jogi személyként (polgári társaságként, vagy alapítványként) történő bejegyzése.

A Városi Célalpokkal való együttműködés legújabb nagyszabású projektje a 2000. évre tervezett beiratkozási program, amely azt szeretné elérni, hogy a felvidéki magyar iskolaköteles gyermekeket az eddigieknél nagyobb arányban írassák be magyar tannyelvű iskolákba. Az Illyés Közalapítvány és a Rákóczi Szövetség Alapítványa által finanszírozott program megvalósításában közreműködik az Szlovákiai Magyar Pedagógus Szövetség is. A program célja, hogy feltérképezze mindazokat a magyar családokat, ahol 2000-ben iskolaköteles gyermek található és a Célalpok közreműködésével megszólítsuk őket. Ennek során a magyar iskolák mellett szóló érzelmi és racionális érvek felvonultatásán túl a rendelkezésre álló pénzforrások mértékéig különböző jellegű támogatásokat (ajándékkönyv, tanszercsomag, energiatakarékos égő, utazási támogatás bejáróknak) is felajánlunk azok részére, akik gyermekeiket magyar iskolákba íratják be. A Célalpokkal együttműködve olyan közhangulatot kívánunk kialakítani, hogy ez a beiratkozási program 2000-ben országos üggyé váljék.

4. A Rákóczi Szövetség Alapítványa

A Rákóczi Szövetség által 10 évvel ezelőtt létrehozott Csehországi és Szlovákiai Magyar Kultúráért Alapítvány az elmúlt évben is jelentős összeget, összesen 27 millió forintot szavazott meg a felvidéki magyarság önazonosságának megőrzését szolgáló oktatási és kulturális intézmények részére. Emellett az Alapítvány hozzájárult a Rákóczi Szövetség által szervezett különböző programoknak a szponzorok által biztosított támogatásokon felül felmerült költségeihez.

Az Alapítvány alapvetően 3 részegységből áll: az un. törzsalapból, amely elsősorban a felvidéki magyarság egészét érintő projekteket támogatja, a nagyszámú szakalapból, amelyeket főképpen magánszemélyek hoztak létre speciális támogatási céllal, valamint a "Város- és vidéke" célalap hálózatból, amely az alapítványi vagyon túlnyomó részét foglalja magába.

A Város- és vidéke célalap hálózat lényege, hogy az alapítók az alapítványi tőke nagyobbik részét 24 kis régióra osztották fel, amelyek behálózzák a felvidéki magyarság által lakott dél-szlovákiai területsávot. (Pozsony, Somorja, Szenc, Galánta, Dunaszerdhely, Nagymegyér, Gúta, Vágsellye, Nyitra, Érsekújvár, Komárom, Párkány, Zseliz, Léva, Ipolyság, Nagykürtös, Losonc-Fülek, Rimaszombat, Rozsnyó, Tornalja, Szepsi, Kassa, Királyhelmece, Nagykapos.). Minden ilyen Célalap működtetésére a helyi magyar közösségek intézményeinek, szervezeteinek képviselőiből széleskörű társadalmi bizottság alakult, amely egyfelől a döntés előkészítés munkáját végzi, másfelől társadalmi szervezőerőként a Rákóczi Szövetség partnerhálózatát képezi Szlovákiában.

Minden évben, így ebben az évben is az ősz folyamán (szeptember 4-5) a Rákóczi Szövetség és az Alapítvány Szentendrén két napos közgyűlés keretében

tekintette át a Város- és vidéke célalap rendszer működési tapasztalatait és megállapodtak a következő év működési céljaiban, prioritásaiban.

5. Gazdasági kérdések

ARákóczi Szövetség működésének pénzügyi feltételeit, rendezvényeinek és akcióinak költségfedezetét többféle forrásból igyekszik megteremteni. A társadalmi szervezetek részére biztosított parlamenti költségvetési támogatási keretből a Rákóczi Szövetség 1999-ben 2,3 millió forintot kapott. A Szövetség a társadalmi szervezetek részére felajánlható adó 1%-ából közel 900 ezer forinttal részesedett, ami közel kétszerese a múlt évben felajánlott összegnek. A Szövetség a jelentős költségigényű, a beszámolóban vázolt programok lebonyolítására a Miniszterelnöki Hivataltól, az Oktatási Minisztériumtól, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától, a Határon Túli Magyarok Hivatalától és a beszámolóban már említett gazdasági szervezetektől kapott támogatást. Ez a támogatás részben egy-egy rendezvényhez kötődő, részben a Szövetség céljait szolgáló általános pénztámogatás volt, részben az egyes rendezvényekkel összefüggő különböző jellegű költségek átvállalása formájában valósult meg.

Budapest, 2000. január